

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

ODLUKA

O VISINI NAKNADA ZA STANDARDE, SRODNE DOKUMENTE, DRUGE PUBLIKACIJE I USLUGE INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

Podgorica, _____ 202_. godine

Na osnovu člana 16 stav 1 tačka 10 Zakona o standardizaciji („Sl. list CG“, br. 145/21 od 31.12.2021) i člana 10 stav 1 tačka 10 Odluke o organizovanju Instituta za standardizaciju („Sl. list CG“ br. 87/22 od 04.08.2022), uz saglasnost Vlade Crne Gore, Upravni odbor Instituta za standardizaciju Crne Gore na sjednici održanoj dana _____. godine, donio je

ODLUKU

O VISINI NAKNADA ZA STANDARDE, SRODNE DOKUMENTE, DRUGE PUBLIKACIJE I USLUGE INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovom Odlukom utvrđuje se visina naknada za standarde i srodne dokumente i druge publikacije, kao i visina naknada za usluge koje vrši Institut za standardizaciju Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) u obavljanju poslova u oblasti standardizacije. Institut za standardizaciju Crne Gore kao nezavisno nacionalno tijelo za standardizaciju vrši distribuciju (prodaju) crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i stranih standarda i srodnih dokumenata u skladu sa ovom Odlukom.

II TERMINI I DEFINICIJE

Član 2

Zaposleni – Zaposleni Instituta koji učestvuju u pružanju usluga definisanih ovom Odlukom.

ISME – Skraćeni naziv Instituta za standardizaciju Crne Gore.

MEST – Skraćeni naziv za crnogorski standard i srodni dokument.

Zainteresovana strana – je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i drugo fizičko lice koji su zainteresovani za standardizaciju.

Mikro preduzeće – broj zaposlenih od 1 – 10.

Malo preduzeće – broj zaposlenih od 11 – 50.

Srednje preduzeće – broj zaposlenih od 51 – 250.

Veliko preduzeće – broj zaposlenih veći od 250.

III DISTRIBUCIJA CRNOGORSKIH STANDARDI I SRODNIH DOKUMENATA

Član 3

Distribucija crnogorskih standarda i srodnih dokumenata odnosi se na elektronsku (PDF) verziju, papirnu verziju i online čitanje elektronske (PDF) verzije standarda i srodnih dokumenata.

Crnogorski standardi i srodni dokumenti
Član 4

Za crnogorske standarde i srodne dokumente koji su objavljeni na **crnogorskom jeziku** u papirnoj formi i elektronskoj (PDF) verziji, naknada za standarde se utvrđuje prema modelu baziranom na broju stranica standarda:

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
MA	1 - 4	9,00 €
MB	5 - 8	12,00 €
MC	9 - 12	16,00 €
MD	13 - 16	20,00 €
ME	17 - 20	24,00 €
MF	21 - 26	28,00 €
MG	27 - 32	31,00 €
MH	33 - 40	36,00 €
MI	41 - 50	40,00 €
MJ	51 - 60	45,00 €
MK	61 - 70	50,00 €
ML	71 - 80	54,00 €
MM	81 - 100	59,00 €
MN	101 - 120	64,00 €
MO	121 - 140	68,00 €

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
MP	141 - 170	71,00 €
MR	171 - 200	75,00 €
MS	201 - 230	80,00 €
MT	231 - 270	85,00 €
MU	271 - 310	90,00 €
MV	311 - 350	95,00 €
MZ	351 - 400	100,00 €
MXA	401 - 450	106,00 €
MXB	451 - 500	111,00 €
MXC	501 - 560	116,00 €
MXD	561 - 620	121,00 €
MXE	621 - 680	127,00 €
MXF	681 - 760	132,00 €
MXG	761 - 840	137,00 €
MXH	841 - 920	142,00 €

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
MXJ	921 - 1000	146,00 €
MXK	1001-1100	150,00 €
MXL	1101-1200	155,00 €
MXM	1201-1300	159,00 €
MXN	1301-1450	163,00 €
MXP	1451-1600	168,00 €
MXQ	1601-1800	173,00 €
MXR	1801-2000	177,00 €
MXS	2001-3000	187,00 €
MXT	3001-4000	200,00 €
MXU	4001-5000	212,00 €
MXV	5001 -	225,00 €

Član 5

Za crnogorske standarde i srodne dokumente koji su objavljeni na **stranom jeziku** u papirnoj formi i elektronskoj (PDF) verziji, naknada za standarde se utvrđuje prema modelu baziranom na broju stranica standarda:

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
A	1 - 4	7,00 €
B	5 - 8	10,00 €
C	9 - 12	13,00 €
D	13 - 16	16,00 €
E	17 - 20	19,00 €
F	21 - 26	22,00 €
G	27 - 32	25,00 €
H	33 - 40	29,00 €
I	41 - 50	33,00 €
J	51 - 60	37,00 €
K	61 - 70	41,00 €
L	71 - 80	44,00 €
M	81 - 100	48,00 €
N	101 - 120	51,00 €
O	121 - 140	54,00 €

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
P	141 - 170	54,00 €
R	171 - 200	60,00 €
S	201 - 230	64,00 €
T	231 - 270	68,00 €
U	271 - 310	72,00 €
V	311 - 350	76,00 €
Z	351 - 400	80,00 €
XA	401 - 450	85,00 €
XB	451 - 500	89,00 €
XC	501 - 560	93,00 €
XD	561 - 620	97,00 €
XE	621 - 680	102,00 €
XF	681 - 760	106,00 €
XG	761 - 840	110,00 €
XH	841 - 920	114,00 €

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
XJ	921 - 1000	117,00 €
XK	1001-1100	120,00 €
XL	1101-1200	124,00 €
XM	1201-1300	127,00 €
XN	1301-1450	130,00 €
XP	1451-1600	134,00 €
XQ	1601-1800	138,00 €
XR	1801-2000	141,00 €
XS	2001-3000	150,00 €
XT	3001-4000	160,00 €
XU	4001-5000	170,00 €
XV	5001 -	180,00 €

Član 6

Naknada za crnogorske standarde i srodne dokumente iz članova 4 i 5 ove Odluke umanjuje se za određene vrste korisnika prema modelu utvrđenom u tabeli:

Korisnik	Popust
Obrazovne institucije	30 %
Organi državne uprave i lokalne samouprave	30 %
Članovi Instituta	30 %
Članovi stručnih tijela Instituta	20 %
Studenti i učenici	50 %

Za nabavku više primjeraka istog standarda u okviru iste porudžbine naknade se umanjuju prema modelu utvrđenom u tabeli:

Broj primjeraka	Popust
2 - 10	10 %
11 - 25	15 %
26 - 50	20 %
51 - 100	30 %
101 - 200	40 %
201 i više primjeraka	prema dogovoru

Pri naručivanju nacrt crnogorskih standarda i srodnih dokumenata koji su na crnogorskom ili stranom jeziku ne obračunava se popust iz ovog člana i primjenjuju se naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Član 7

Osim navedenih popusta, direktor Instituta može, u izuzetnim slučajevima, donijeti Odluku o odobravanju posebnog popusta na naknade za crnogorske standarde i srodne dokumente, u štampanom i elektronskom obliku, koji važi za sve kupce, kada je to opravdano iz razloga promocije standardizacije i standarda.

Visina posebnog popusta koji odobrava direktor Instituta za crnogorski standard ili srodni dokument ne može biti veća od 50 % naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Član 8

Popusti navedeni u ovoj Odluci međusobno se isključuju, odnosno, kupac pri kupovini može da ostvari pravo samo na jedan od popusta i to na onaj koji je za njega povoljniji.

Član 9

Umnožavanje crnogorskih standarda i srodnih dokumenata nije dozvoljeno bez saglasnosti Instituta.

Naknada za umnoženi primjerak (kopiju) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta, koji je namijenjen za internu upotrebu kod krajnjeg korisnika, pri čemu je umnožavanje izvršeno iz sopstvenog originalnog primjerka te institucije, uz prethodnu saglasnost Instituta, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Član 10

Naknada za umnožavanje (reprodukovanje) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta u internoj publikaciji krajnjeg korisnika (kao što je priručnik, katalog, prospekt i sl.), u cjelosti ili djelimično, u štampanom ili elektronskom obliku, u skladu sa odobrenjem Instituta, definiše se po posebnom dogovoru sa autorom publikacije.

Naknada za umnožavanje (reprodukovanje) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta, u cjelosti ili djelimično, u štampanom ili elektronskom obliku u udžbeniku ili drugoj publikaciji slične namjene (zbirci zadataka, praktikumu i sl.) koja je namijenjena prodaji određuje se po posebnom dogovoru sa autorom, a u skladu sa odobrenjem Instituta.

Naknada za umnožavanje (reprodukovanje) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta, u cjelosti ili djelimično, u štampanom ili elektronskom obliku, u stručnoj knjizi, monografiji, priručniku, časopisu i sličnoj publikaciji, ili drugom proizvodu (kao što je baza podataka ili sličan proizvod), koje njihovi izdavači prodaju trećim stranama, određuje se, u skladu sa odobrenjem Instituta, po posebnom dogovoru sa autorom.

IV DISTRIBUCIJA STRANIH STANDARDA I SRODNIH DOKUMENATA

Međunarodni i evropski standardi i srodni dokumenti i nacionalni standardi i srodni dokumenti drugih zemalja

Član 11

Institut za standardizaciju Crne Gore može, na svojoj teritoriji, da distribuira (prodaje) strane standarde i srodne dokumente na osnovu potpisanih sporazuma/ugovora o njihovoj distribuciji (prodaji) sa relevantnim međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju i nacionalnim tijelima za standardizaciju drugih država, prema modelu utvrđenom u tabeli:

Strani standardi i srodni dokumenti:	Naknada:
Međunarodni standardi i srodni dokumenti (ISO i IEC)	Cijena prema cjenovniku ISO-a i IEC-a
Standardi drugih država	Cijena prema cjenovniku nacionalnih tijela za standardizaciju tih država

Institut za standardizaciju Crne Gore ne distribuira (prodaje) izvorne evropske standarde (EN) koji nijesu preuzeti kao crnogorski standardi. Ako korisnik naruči evropski standard, Institut za standardizaciju Crne Gore će ponuditi odgovarajući crnogorski standard (MEST EN). U slučaju da on ne postoji, ponudit će odgovarajući nacionalni standard drugih država, koji je nastao identičnim preuzimanjem predmetnog evropskog standarda.

Posredovanje u nabavci originalnih, štampanih i elektronskih PDF standarda, srodnih dokumenata i drugih publikacija od međunarodnih i nacionalnih organizacija za standardizaciju

Član 12

U slučaju posredovanja pri nabavci stranih standarda i srodnih dokumenata kod međunarodnih organizacija za standardizaciju i nacionalnih tijela za standardizaciju drugih država sa kojima Institut za standardizaciju Crne Gore **nije zaključio ugovor o distribuciji** (prodaji), cijena narudžbe se uvećava

za 20 % cijene izdavača za troškove distribucije, štampanja i sl., a dokument će se isporučiti u papirnoj verziji.

Za elektronske verzije (PDF) naknada se obračunava kao kataloška cijena organizacije koja je objavila te publikacije.

V ONLINE PRISTUP CRNOGORSKIM STANDARDIMA I SRODNIM DOKUMENTIMA

Član 13

Online pristup sadržaju crnogorskih standarda i srodnih dokumenata podrazumijeva pristup/čitanje standarda/srodnih dokumenata u toku određenog broja kalendarskih dana posredstvom elektronske platforme Instituta, na sajtu www.isme.me, bez mogućnosti kopiranja teksta, štampanja i preuzimanja dokumenata.

Član 14

Visina naknade za **onlajn pristup/čitanje pojedinačnih** crnogorskih standarda i srodnih dokumenata posredstvom elektronske platforme za pristup MEST standardima, iznosi:

- 15 % od naknada definisanih članovima 4 i 5 ove Odluke za 5 dana čitanja i
- 30 % od naknada definisanih članovima 4 i 5 ove Odluke za 30 dana čitanja.

VI PRETPLATA NA ONLINE PRISTUP CRNOGORSKIM STANDARDIMA I SRODNIM DOKUMENTIMA

Član 15

Visina naknade (pretplate) za **onlajn pristup/čitanje određenom broju** crnogorskih standarda i srodnih dokumenata na period od jedne godine, posredstvom elektronske platforme za pristup MEST standardima, utvrđuje se prema modelu u tabeli:

Broj standarda	Broj korisnika sa pravom istovremenog pristupa			
	do 100	101 - 500	501 - 1000	1001 - 2500
1 - 10	70 % zbira naknada	75 % zbira naknada	80 % zbira naknada	85 % zbira naknada
11 - 50	65 % zbira naknada	70 % zbira naknada	75 % zbira naknada	80 % zbira naknada
51 - 100	60 % zbira naknada	65 % zbira naknada	70 % zbira naknada	75 % zbira naknada
101 - 200	55 % zbira naknada	60 % zbira naknada	65 % zbira naknada	70 % zbira naknada
201 - 300	50 % zbira naknada	55 % zbira naknada	60 % zbira naknada	65 % zbira naknada
301 i više	Prema posebnom ugovoru			

Napomena: Naknade iz ovog člana su definisane po korisniku na godišnjem nivou i obračunavaju se prema naknadama definisanim članovima 4 i 5 ove Odluke.

U slučajevima kada postoji interesovanje za standardima iz različitih oblasti standardizacije, koje uključuje više od 300 standarda/srodnih dokumenata, direktor Instituta može na osnovu posebnog ugovora definisati visinu naknade usluge u dijelu online pristupa sadržaju MEST standarda/srodnih dokumenata.

Poseban ugovor direktor Instituta može zaključiti na osnovu iskazane potrebe zainteresovane strane i ponude koju dostavi Institut.

VII ELEKTRONSKA PRODAJA PUBLIKACIJA, ZBIRKI, KATALOGA I DRUGIH ELEKTRONSKIH IZDANJA ISME

Član 16

Visina naknada za zbirke MEST standarda/srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije, utvrđuje se u zavisnosti od ukupne naknade za MEST standarde/srodne dokumente koji čine zbirku kao i od interesovanja za određene teme i aktuelnosti, a Odluku o tome donosi direktor Instituta pojedinačno za svaku zbirku.

Naknada za ukupan katalog važećih crnogorskih standarda/srodnih dokumenata u elektronskoj formi (tabelarni pregled u Excel-u) iznosi 40 €.

Naknada za katalog crnogorskih standarda/srodnih dokumenata za pojedinu kalendarsku godinu, određenu oblast ili za katalog MEST standarda koji su identični sa harmonizovanim standardima u okviru određenih EU direktiva/regulativa u elektronskoj formi iznosi 10 €.

U slučaju promovisanja standarda i standardizacije, posebno u odnosu na preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća, direktor Instituta može donijeti Odluku o odobravanju popusta do 30 % za zbirke MEST standarda/srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije Instituta, u štampanom ili elektronskom obliku.

Institut u okviru svojih poslovnih prostorija obezbjeđuje konsultacije predstavnicima mikro, malih i srednjih preduzeća sa zaposlenima koji su neposredno uključeni u postupak donošenja standarda i srodnih dokumenata, prema unaprijed zakazanom rasporedu, bez naknade u trajanju do 30 minuta. Za konsultacije duže od trideset minuta naplaćuje se 10 € po satu.

Visina naknada za zbirke crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije, u štampanom ili elektronskom obliku, utvrđuje se u iznosu od 10 % do 70 % ukupne naknade za crnogorske standarde/srodne dokumente, objavljene na crnogorskom jeziku, čija visina je utvrđena u članu 4 ove Odluke. Visinu naknade za svaku zbirku ili drugu publikaciju pojedinačnom odlukom donosi direktor Instituta.

Član 17

Osim navedenih popusta, direktor Instituta može, u izuzetnim slučajevima, donijeti Odluku o odobravanju posebnog popusta za zbirke crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije Instituta, u štampanom ili elektronskom obliku, kada je to opravdano iz razloga promocije standardizacije i standarda, a naročito kada se promocija odnosi na mikro, mala i srednja preduzeća i preduzetnike.

Visina posebnog popusta koji odobrava direktor Instituta za svaku pojedinačnu zbirku standarda i srodnih dokumenata ili drugu publikaciju ne može biti veća od 50 % naknade.

VIII NAKNADE ZA PRUŽANJE OSTALIH USLUGA

Član 18

Naknade usluga su definisane u skladu sa cijenama sličnih usluga u okruženju vodeći računa da se ne ugrozi i naruši politika zaštite intelektualne svojine i autorskih prava koja pripada Institutu ali i evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Usluge informisanja o standardima i srodnim dokumentima
Član 19

Naknada za uslugu informisanja o statusu standarda i srodnih dokumenata (provjera validnosti i usaglašenosti) utvrđuje se prema broju referentnih oznaka standarda i srodnih dokumenata i to po modelu u tabeli:

Oznaka razreda	Broj dokumenata	Naknada
A	1 - 10	bez naknade
B	11 - 20	10 €
C	21 - 30	20 €
D	31 - 40	30 €

U slučaju obrade zahtjeva koji se odnosi na informisanje o više od 40 dokumenata (standarda i srodnih dokumenata), na razred D dodaje se 1 € po svakoj sljedećoj referentnoj oznaci dokumenta.

Naknada za informisanje o grupi standarda koje je donijelo određeno stručno tijelo Instituta iznosi 20 €.

Napomena: Naknade u skladu sa ovim članom se naplaćuju u slučaju da korisnik zahtijeva informacije u papirnoj formi.

Usluge informisanja o standardima i srodnim dokumentima po zadatim kriterijumima
Član 20

Naknada za izdavanje informacije po zahtjevu zainteresovane strane, a na osnovu zadatog kriterijuma, kao i izdavanje potvrde o identičnosti međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda/srodnih dokumenata drugih zemalja sa MEST standardima/srodnim dokumentima, utvrđuje se prema broju strana pripremljene informacije i to po modelu u tabeli:

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
A	1	15 €
B	2 - 3	25 €
C	4 - 5	35 €
D	6 - 8	45 €
E	9 - 10	50 €

U slučaju da informacija ima više od 10 strana, naknada se utvrđuje parcijalnim zbirom, odnosno sabiranjem utvrđenih razreda. (Na primjer: ukoliko informacija ima 15 strana, naknada se obračunava po modelu: E+C).

U izuzetnim slučajevima kada je informacija/usluga neophodna državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, Institut može osloboditi plaćanja naknade zainteresovanu stranu.

Autorske naknade
Član 21

Visina autorske naknade (tantijeme) koja se plaća za svaki prodati primjerak prevoda izvornog

crnogorskog standarda i srodnog dokumenta na strani jezik, koji je sačinilo i distribuiralo nacionalno tijelo za standarde druge zemlje na teritoriji svoje zemlje, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Visina autorske naknade koja se plaća za svaki primjerak nacionalnog standarda i srodnog dokumenta druge zemlje, prodat na teritoriji te zemlje, koji je nastao preuzimanjem odgovarajućeg crnogorskog standarda, odnosno srodnog crnogorskog dokumenta, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Visina autorske naknade koja se plaća za svaki primjerak nacionalnog standarda i srodnog dokumenta druge zemlje, prodat na teritoriji te zemlje, za čiju izradu je korišćena definitivna jezička verzija odgovarajućeg evropskog standarda, odnosno srodnog evropskog dokumenta na crnogorskom jeziku, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke za korišćeni crnogorski standard, odnosno srodni crnogorski dokument.

Tehnička pomoć

Član 22

Naknada za tehničku pomoć u vezi sa pitanjima standarda i standardizacije, koja se pruža na zahtjev korisnika te usluge, utvrđuje se ugovorom između korisnika usluge i Instituta, a obračunava se na osnovu potrebnog broja radnih dana stručnog radnika Instituta, pri čemu naknada za jedan radni dan stručnog radnika Instituta iznosi 100,00 €.

Edukacija i obuke

Član 23

Visina naknade za pohađanje obuka, seminara, vebinara, kurseva i radionica koje organizuje Institut, utvrđuje se Odlukom direktora Instituta za svaku obuku, seminar, webinar, kurs ili radionicu posebno.

Parametri od kojih zavisi iznos naknade su vezani za aktuelnost teme, značaj standarda u odnosu na oblast koju pokriva, nivo ekspertskog iskustva predavača i druge zavisne faktore.

Visina naknade za pohađanje obuka, seminara, vebinara, kurseva i radionica umanjuje se za određeni procenat sljedećim kategorijama:

- za članove Instituta umanjuje se naknada za 25 %;
- za članove Tehničkih komiteta umanjuje se naknada za 25 %;
- za učenike i studente umanjuje se naknada za 50 %;
- za predstavnike mikro, malih i srednjih preduzeća umanjuje se naknada za 20 %, po osnovu dostavljene izjave/potvrde odgovornog lica o broju zaposlenih.

Za organizacije koje prijave više od jednog polaznika za istu obuku, seminar, webinar, kurs ili radionicu, za drugog i svakog sljedećeg polaznika odobrava se popust u iznosu od 20 % visine naknade po polazniku.

Popusti navedeni u stavu 3 i stavu 4 ovog člana međusobno se isključuju.

Način plaćanja

Član 24

Naknade za standarde, srodne dokumente i druge publikacije, kao i za usluge koje vrši Institut u obavljanju poslova iz oblasti standardizacije, uplaćuju se unaprijed, na uplatni račun Instituta.

Izuzetno, ugovorom između Instituta kao prodavca i pojedinih kupaca standarda, može biti predviđeno plaćanje za standarde nakon njihove isporuke, pri čemu ugovoreni rok za plaćanje ne može biti duži od 30 dana.

Naknada za međunarodne standarde i srodne dokumente, kao i za nacionalne standarde i srodne dokumente drugih zemalja, obračunava se po srednjem kursu Centralne banke Crne Gore koji je važio na dan izdavanja predračuna (profakture). Predračun (profaktura) važi tri dana.

Naknade za standarde, srodne dokumente i druge publikacije, kao i za usluge koje vrši Institut u obavljanju poslova iz oblasti standardizacije, naručioci publikacija i korisnici usluga iz inostranstva uplaćuju unaprijed, u eurima (€), na uplatni račun Instituta.

Radi ostvarivanja prava na popust predviđen ovom Odlukom, redovni učenici i studenti dužni su da podnesu na uvid važeći dokument ili potvrdu kojim potvrđuju status, a članovi Instituta - da uplate članarinu za tekuću godinu.

Prestanak važenja

Član 25

Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaju da važe Cjenovnik standarda i srodnih dokumenata ("Službeni list Crne Gore", br. 29/08) i Cjenovnik ostalih usluga Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 81/21).

Stupanje na snagu

Član 26

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Predsjednik Upravnog odbora
Instituta za standardizaciju Crne Gore
Fran Camaj

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

ODLUKA

O VISINI NAKNADA ZA STANDARDE, SRODNE DOKUMENTE, DRUGE PUBLIKACIJE I USLUGE INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

Podgorica, _____ 202_. godine

Na osnovu člana 16 stav 1 tačka 10 Zakona o standardizaciji („Sl. list CG“, br. 145/21 od 31.12.2021) i člana 10 stav 1 tačka 10 Odluke o organizovanju Instituta za standardizaciju („Sl. list CG“ br. 87/22 od 04.08.2022), uz saglasnost Vlade Crne Gore, Upravni odbor Instituta za standardizaciju Crne Gore na sjednici održanoj dana _____. godine, donio je

ODLUKU

O VISINI NAKNADA ZA STANDARDE, SRODNE DOKUMENTE, DRUGE PUBLIKACIJE I USLUGE INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU CRNE GORE

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovom Odlukom utvrđuje se visina naknada za standarde i srodne dokumente i druge publikacije, kao i visina naknada za usluge koje vrši Institut za standardizaciju Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) u obavljanju poslova u oblasti standardizacije. Institut za standardizaciju Crne Gore kao nezavisno nacionalno tijelo za standardizaciju vrši distribuciju (prodaju) crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i stranih standarda i srodnih dokumenata u skladu sa ovom Odlukom.

II TERMINI I DEFINICIJE

Član 2

Zaposleni – Zaposleni Instituta koji učestvuju u pružanju usluga definisanih ovom Odlukom.

ISME – Skraćeni naziv Instituta za standardizaciju Crne Gore.

MEST – Skraćeni naziv za crnogorski standard i srodni dokument.

Zainteresovana strana – je privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik i drugo fizičko lice koji su zainteresovani za standardizaciju.

Mikro preduzeće – broj zaposlenih od 1 – 10.

Malo preduzeće – broj zaposlenih od 11 – 50.

Srednje preduzeće – broj zaposlenih od 51 – 250.

Veliko preduzeće – broj zaposlenih veći od 250.

III DISTRIBUCIJA CRNOGORSKIH STANDARDA I SRODNIH DOKUMENATA

Član 3

Distribucija crnogorskih standarda i srodnih dokumenata odnosi se na elektronsku (PDF) verziju, papirnu verziju i online čitanje elektronske (PDF) verzije standarda i srodnih dokumenata.

Crnogorski standardi i srodni dokumenti
Član 4

Za crnogorske standarde i srodne dokumente koji su objavljeni na **crnogorskom jeziku** u papirnoj formi i elektronskoj (PDF) verziji, naknada za standarde se utvrđuje prema modelu baziranom na broju stranica standarda:

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada	Oznaka razreda	Broj strana	Naknada	Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
MA	1 - 4	9,00 €	MP	141 - 170	71,00 €	MXJ	921 - 1000	146,00 €
MB	5 - 8	12,00 €	MR	171 - 200	75,00 €	MXK	1001-1100	150,00 €
MC	9 - 12	16,00 €	MS	201 - 230	80,00 €	MXL	1101-1200	155,00 €
MD	13 - 16	20,00 €	MT	231 - 270	85,00 €	MXM	1201-1300	159,00 €
ME	17 - 20	24,00 €	MU	271 - 310	90,00 €	MXN	1301-1450	163,00 €
MF	21 - 26	28,00 €	MV	311 - 350	95,00 €	MXP	1451-1600	168,00 €
MG	27 - 32	31,00 €	MZ	351 - 400	100,00 €	MXQ	1601-1800	173,00 €
MH	33 - 40	36,00 €	MXA	401 - 450	106,00 €	MXR	1801-2000	177,00 €
MI	41 - 50	40,00 €	MXB	451 - 500	111,00 €	MXS	2001-3000	187,00 €
MJ	51 - 60	45,00 €	MXC	501 - 560	116,00 €	MXT	3001-4000	200,00 €
MK	61 - 70	50,00 €	MXD	561 - 620	121,00 €	MXU	4001-5000	212,00 €
ML	71 - 80	54,00 €	MXE	621 - 680	127,00 €	MXV	5001 -	225,00 €
MM	81 - 100	59,00 €	MXF	681 - 760	132,00 €			
MN	101 - 120	64,00 €	MXG	761 - 840	137,00 €			
MO	121 - 140	68,00 €	MXH	841 - 920	142,00 €			

Član 5

Za crnogorske standarde i srodne dokumente koji su objavljeni na **stranom jeziku** u papirnoj formi i elektronskoj (PDF) verziji, naknada za standarde se utvrđuje prema modelu baziranom na broju stranica standarda:

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada	Oznaka razreda	Broj strana	Naknada	Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
A	1 - 4	7,00 €	P	141 - 170	54,00 €	XJ	921 - 1000	117,00 €
B	5 - 8	10,00 €	R	171 - 200	60,00 €	XK	1001-1100	120,00 €
C	9 - 12	13,00 €	S	201 - 230	64,00 €	XL	1101-1200	124,00 €
D	13 - 16	16,00 €	T	231 - 270	68,00 €	XM	1201-1300	127,00 €
E	17 - 20	19,00 €	U	271 - 310	72,00 €	XN	1301-1450	130,00 €
F	21 - 26	22,00 €	V	311 - 350	76,00 €	XP	1451-1600	134,00 €
G	27 - 32	25,00 €	Z	351 - 400	80,00 €	XQ	1601-1800	138,00 €
H	33 - 40	29,00 €	XA	401 - 450	85,00 €	XR	1801-2000	141,00 €
I	41 - 50	33,00 €	XB	451 - 500	89,00 €	XS	2001-3000	150,00 €
J	51 - 60	37,00 €	XC	501 - 560	93,00 €	XT	3001-4000	160,00 €
K	61 - 70	41,00 €	XD	561 - 620	97,00 €	XU	4001-5000	170,00 €
L	71 - 80	44,00 €	XE	621 - 680	102,00 €	XV	5001 -	180,00 €
M	81 - 100	48,00 €	XF	681 - 760	106,00 €			
N	101 - 120	51,00 €	XG	761 - 840	110,00 €			
O	121 - 140	54,00 €	XH	841 - 920	114,00 €			

Član 6

Naknada za crnogorske standarde i srodne dokumente iz članova 4 i 5 ove Odluke umanjuje se za određene vrste korisnika prema modelu utvrđenom u tabeli:

Korisnik	Popust
Obrazovne institucije	30 %
Organi državne uprave i lokalne samouprave	30 %
Članovi Instituta	30 %
Članovi stručnih tijela Instituta	20 %
Studenti i učenici	50 %

Za nabavku više primjeraka istog standarda u okviru iste porudžbine naknade se umanjuju prema modelu utvrđenom u tabeli:

Broj primjeraka	Popust
2 - 10	10 %
11 - 25	15 %
26 - 50	20 %
51 - 100	30 %
101 - 200	40 %
201 i više primjeraka	prema dogovoru

Pri naručivanju nacрта crnogorskih standarda i srodnih dokumenata koji su na crnogorskom ili stranom jeziku ne obračunava se popust iz ovog člana i primjenjuju se naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Član 7

Osim navedenih popusta, direktor Instituta može, u izuzetnim slučajevima, donijeti Odluku o odobravanju posebnog popusta na naknade za crnogorske standarde i srodne dokumente, u štampanom i elektronskom obliku, koji važi za sve kupce, kada je to opravdano iz razloga promocije standardizacije i standarda.

Visina posebnog popusta koji odobrava direktor Instituta za crnogorski standard ili srodni dokument ne može biti veća od 50 % naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Član 8

Popusti navedeni u ovoj Odluci međusobno se isključuju, odnosno, kupac pri kupovini može da ostvari pravo samo na jedan od popusta i to na onaj koji je za njega povoljniji.

Član 9

Umnožavanje crnogorskih standarda i srodnih dokumenata nije dozvoljeno bez saglasnosti Instituta.

Naknada za umnoženi primjerak (kopiju) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta, koji je namijenjen za internu upotrebu kod krajnjeg korisnika, pri čemu je umnožavanje izvršeno iz sopstvenog originalnog primjerka te institucije, uz prethodnu saglasnost Instituta, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Član 10

Naknada za umnožavanje (reprodukovanje) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta u internoj publikaciji krajnjeg korisnika (kao što je priručnik, katalog, prospekt i sl.), u cjelosti ili djelimično, u štampanom ili elektronskom obliku, u skladu sa odobrenjem Instituta, definiše se po posebnom dogovoru sa autorom publikacije.

Naknada za umnožavanje (reprodukovanje) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta, u cjelosti ili djelimično, u štampanom ili elektronskom obliku u udžbeniku ili drugoj publikaciji slične namjene (zbirci zadataka, praktikumu i sl.) koja je namijenjena prodaji određuje se po posebnom dogovoru sa autorom, a u skladu sa odobrenjem Instituta.

Naknada za umnožavanje (reprodukovanje) crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta, u cjelosti ili djelimično, u štampanom ili elektronskom obliku, u stručnoj knjizi, monografiji, priručniku, časopisu i sličnoj publikaciji, ili drugom proizvodu (kao što je baza podataka ili sličan proizvod), koje njihovi izdavači prodaju trećim stranama, određuje se, u skladu sa odobrenjem Instituta, po posebnom dogovoru sa autorom.

IV DISTRIBUCIJA STRANIH STANDARDA I SRODNIH DOKUMENATA**Međunarodni i evropski standardi i srodni dokumenti i nacionalni standardi i srodni dokumenti drugih zemalja****Član 11**

Institut za standardizaciju Crne Gore može, na svojoj teritoriji, da distribuira (prodaje) strane standarde i srodne dokumente na osnovu potpisanih sporazuma/ugovora o njihovoj distribuciji (prodaji) sa relevantnim međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju i nacionalnim tijelima za standardizaciju drugih država, prema modelu utvrđenom u tabeli:

Strani standardi i srodni dokumenti:	Naknada:
Međunarodni standardi i srodni dokumenti (ISO i IEC)	Cijena prema cjenovniku ISO-a i IEC-a
Standardi drugih država	Cijena prema cjenovniku nacionalnih tijela za standardizaciju tih država

Institut za standardizaciju Crne Gore ne distribuira (prodaje) izvorne evropske standarde (EN) koji nijesu preuzeti kao crnogorski standardi. Ako korisnik naruči evropski standard, Institut za standardizaciju Crne Gore će ponuditi odgovarajući crnogorski standard (MEST EN). U slučaju da on ne postoji, ponudit će odgovarajući nacionalni standard drugih država, koji je nastao identičnim preuzimanjem predmetnog evropskog standarda.

Posredovanje u nabavci originalnih, štampanih i elektronskih PDF standarda, srodnih dokumenata i drugih publikacija od međunarodnih i nacionalnih organizacija za standardizaciju**Član 12**

U slučaju posredovanja pri nabavci stranih standarda i srodnih dokumenata kod međunarodnih organizacija za standardizaciju i nacionalnih tijela za standardizaciju drugih država sa kojima Institut za standardizaciju Crne Gore **nije zaključio ugovor o distribuciji** (prodaji), cijena narudžbe se uvećava

za 20 % cijene izdavača za troškove distribucije, štampanja i sl., a dokument će se isporučiti u papirnoj verziji.

Za elektronske verzije (PDF) naknada se obračunava kao kataloška cijena organizacije koja je objavila te publikacije.

V ONLINE PRISTUP CRNOGORSKIM STANDARDIMA I SRODNIM DOKUMENTIMA

Član 13

Online pristup sadržaju crnogorskih standarda i srodnih dokumenata podrazumijeva pristup/čitanje standarda/srodnih dokumenata u toku određenog broja kalendarskih dana posredstvom elektronske platforme Instituta, na sajtu www.isme.me, bez mogućnosti kopiranja teksta, štampanja i preuzimanja dokumenata.

Član 14

Visina naknade za **onlajn pristup/čitanje pojedinačnih** crnogorskih standarda i srodnih dokumenata posredstvom elektronske platforme za pristup MEST standardima, iznosi:

- 15 % od naknada definisanih članovima 4 i 5 ove Odluke za 5 dana čitanja i
- 30 % od naknada definisanih članovima 4 i 5 ove Odluke za 30 dana čitanja.

VI PRETPLATA NA ONLINE PRISTUP CRNOGORSKIM STANDARDIMA I SRODNIM DOKUMENTIMA

Član 15

Visina naknade (pretplate) za **onlajn pristup/čitanje određenom broju** crnogorskih standarda i srodnih dokumenata na period od jedne godine, posredstvom elektronske platforme za pristup MEST standardima, utvrđuje se prema modelu u tabeli:

Broj standarda	Broj korisnika sa pravom istovremenog pristupa			
	do 100	101 - 500	501 - 1000	1001 - 2500
1 - 10	70 % zbira naknada	75 % zbira naknada	80 % zbira naknada	85 % zbira naknada
11 - 50	65 % zbira naknada	70 % zbira naknada	75 % zbira naknada	80 % zbira naknada
51 - 100	60 % zbira naknada	65 % zbira naknada	70 % zbira naknada	75 % zbira naknada
101 - 200	55 % zbira naknada	60 % zbira naknada	65 % zbira naknada	70 % zbira naknada
201 - 300	50 % zbira naknada	55 % zbira naknada	60 % zbira naknada	65 % zbira naknada
301 i više	Prema posebnom ugovoru			

Napomena: Naknade iz ovog člana su definisane po korisniku na godišnjem nivou i obračunavaju se prema naknadama definisanim članovima 4 i 5 ove Odluke.

U slučajevima kada postoji interesovanje za standardima iz različitih oblasti standardizacije, koje uključuje više od 300 standarda/srodnih dokumenata, direktor Instituta može na osnovu posebnog ugovora definisati visinu naknade usluge u dijelu online pristupa sadržaju MEST standarda/srodnih dokumenata.

Poseban ugovor direktor Instituta može zaključiti na osnovu iskazane potrebe zainteresovane strane i ponude koju dostavi Institut.

VII ELEKTRONSKA PRODAJA PUBLIKACIJA, ZBIRKI, KATALOGA I DRUGIH ELEKTRONSKIH IZDANJA ISME**Član 16**

Visina naknada za zbirke MEST standarda/srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije, utvrđuje se u zavisnosti od ukupne naknade za MEST standarde/srodne dokumente koji čine zbirku kao i od interesovanja za određene teme i aktuelnosti, a Odluku o tome donosi direktor Instituta pojedinačno za svaku zbirku.

Naknada za ukupan katalog važećih crnogorskih standarda/srodnih dokumenata u elektronskoj formi (tabelarni pregled u Excel-u) iznosi 40 €.

Naknada za katalog crnogorskih standarda/srodnih dokumenata za pojedinu kalendarsku godinu, određenu oblast ili za katalog MEST standarda koji su identični sa harmonizovanim standardima u okviru određenih EU direktiva/regulativa u elektronskoj formi iznosi 10 €.

U slučaju promovisanja standarda i standardizacije, posebno u odnosu na preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća, direktor Instituta može donijeti Odluku o odobravanju popusta do 30 % za zbirke MEST standarda/srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije Instituta, u štampanom ili elektronskom obliku.

Institut u okviru svojih poslovnih prostorija obezbjeđuje konsultacije predstavnicima mikro, malih i srednjih preduzeća sa zaposlenima koji su neposredno uključeni u postupak donošenja standarda i srodnih dokumenata, prema unaprijed zakazanom rasporedu, bez naknade u trajanju do 30 minuta. Za konsultacije duže od trideset minuta naplaćuje se 10 € po satu.

Visina naknada za zbirke crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije, u štampanom ili elektronskom obliku, utvrđuje se u iznosu od 10 % do 70 % ukupne naknade za crnogorske standarde/srodne dokumente, objavljene na crnogorskom jeziku, čija visina je utvrđena u članu 4 ove Odluke. Visinu naknade za svaku zbirku ili drugu publikaciju pojedinačnom odlukom donosi direktor Instituta.

Član 17

Osim navedenih popusta, direktor Instituta može, u izuzetnim slučajevima, donijeti Odluku o odobravanju posebnog popusta za zbirke crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, kao i za druge publikacije Instituta, u štampanom ili elektronskom obliku, kada je to opravdano iz razloga promocije standardizacije i standarda, a naročito kada se promocija odnosi na mikro, mala i srednja preduzeća i preduzetnike.

Visina posebnog popusta koji odobrava direktor Instituta za svaku pojedinačnu zbirku standarda i srodnih dokumenata ili drugu publikaciju ne može biti veća od 50 % naknade.

VIII NAKNADE ZA PRUŽANJE OSTALIH USLUGA**Član 18**

Naknade usluga su definisane u skladu sa cijenama sličnih usluga u okruženju vodeći računa da se ne ugrozi i naruši politika zaštite intelektualne svojine i autorskih prava koja pripada Institutu ali i evropskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju.

Usluge informisanja o standardima i srodnim dokumentima**Član 19**

Naknada za uslugu informisanja o statusu standarda i srodnih dokumenata (provjera validnosti i usaglašenosti) utvrđuje se prema broju referentnih oznaka standarda i srodnih dokumenata i to po modelu u tabeli:

Oznaka razreda	Broj dokumenata	Naknada
A	1 - 10	bez naknade
B	11 - 20	10 €
C	21 - 30	20 €
D	31 - 40	30 €

U slučaju obrade zahtjeva koji se odnosi na informisanje o više od 40 dokumenata (standarda i srodnih dokumenata), na razred D dodaje se 1 € po svakoj sljedećoj referentnoj oznaci dokumenta.

Naknada za informisanje o grupi standarda koje je donijelo određeno stručno tijelo Instituta iznosi 20 €.

Napomena: Naknade u skladu sa ovim članom se naplaćuju u slučaju da korisnik zahtijeva informacije u papirnoj formi.

Usluge informisanja o standardima i srodnim dokumentima po zadatim kriterijumima**Član 20**

Naknada za izdavanje informacije po zahtjevu zainteresovane strane, a na osnovu zadatog kriterijuma, kao i izdavanje potvrde o identičnosti međunarodnih, evropskih i nacionalnih standarda/srodnih dokumenata drugih zemalja sa MEST standardima/srodnim dokumentima, utvrđuje se prema broju strana pripremljene informacije i to po modelu u tabeli:

Oznaka razreda	Broj strana	Naknada
A	1	15 €
B	2 - 3	25 €
C	4 - 5	35 €
D	6 - 8	45 €
E	9 - 10	50 €

U slučaju da informacija ima više od 10 strana, naknada se utvrđuje parcijalnim zbirom, odnosno sabiranjem utvrđenih razreda. (Na primjer: ukoliko informacija ima 15 strana, naknada se obračunava po modelu: E+C).

U izuzetnim slučajevima kada je informacija/usluga neophodna državnoj upravi i lokalnoj samoupravi, Institut može osloboditi plaćanja naknade zainteresovanu stranu.

Autorske naknade**Član 21**

Visina autorske naknade (tantijeme) koja se plaća za svaki prodati primjerak prevoda izvornog

crnogorskog standarda i srodnog dokumenta na strani jezik, koji je sačinilo i distribuiralo nacionalno tijelo za standarde druge zemlje na teritoriji svoje zemlje, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Visina autorske naknade koja se plaća za svaki primjerak nacionalnog standarda i srodnog dokumenta druge zemlje, prodat na teritoriji te zemlje, koji je nastao preuzimanjem odgovarajućeg crnogorskog standarda, odnosno srodnog crnogorskog dokumenta, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke.

Visina autorske naknade koja se plaća za svaki primjerak nacionalnog standarda i srodnog dokumenta druge zemlje, prodat na teritoriji te zemlje, za čiju izradu je korišćena definitivna jezička verzija odgovarajućeg evropskog standarda, odnosno srodnog evropskog dokumenta na crnogorskom jeziku, iznosi 20 % od odgovarajuće naknade utvrđene u članovima 4 i 5 ove Odluke za korišćeni crnogorski standard, odnosno srodni crnogorski dokument.

Tehnička pomoć

Član 22

Naknada za tehničku pomoć u vezi sa pitanjima standarda i standardizacije, koja se pruža na zahtjev korisnika te usluge, utvrđuje se ugovorom između korisnika usluge i Instituta, a obračunava se na osnovu potrebnog broja radnih dana stručnog radnika Instituta, pri čemu naknada za jedan radni dan stručnog radnika Instituta iznosi 100,00 €.

Edukacija i obuke

Član 23

Visina naknade za pohađanje obuka, seminara, vebinara, kurseva i radionica koje organizuje Institut, utvrđuje se Odlukom direktora Instituta za svaku obuku, seminar, webinar, kurs ili radionicu posebno.

Parametri od kojih zavisi iznos naknade su vezani za aktuelnost teme, značaj standarda u odnosu na oblast koju pokriva, nivo ekspertskog iskustva predavača i druge zavisne faktore.

Visina naknade za pohađanje obuka, seminara, vebinara, kurseva i radionica umanjuje se za određeni procenat sljedećim kategorijama:

- za članove Instituta umanjuje se naknada za 25 %;
- za članove Tehničkih komiteta umanjuje se naknada za 25 %;
- za učenike i studente umanjuje se naknada za 50 %;
- za predstavnike mikro, malih i srednjih preduzeća umanjuje se naknada za 20 %, po osnovu dostavljene izjave/potvrde odgovornog lica o broju zaposlenih.

Za organizacije koje prijave više od jednog polaznika za istu obuku, seminar, webinar, kurs ili radionicu, za drugog i svakog sljedećeg polaznika odobrava se popust u iznosu od 20 % visine naknade po polazniku.

Popusti navedeni u stavu 3 i stavu 4 ovog člana međusobno se isključuju.

Način plaćanja

Član 24

Naknade za standarde, srodne dokumente i druge publikacije, kao i za usluge koje vrši Institut u obavljanju poslova iz oblasti standardizacije, uplaćuju se unaprijed, na uplatni račun Instituta.

Izuzetno, ugovorom između Instituta kao prodavca i pojedinih kupaca standarda, može biti predviđeno plaćanje za standarde nakon njihove isporuke, pri čemu ugovoreni rok za plaćanje ne može biti duži od 30 dana.

Naknada za međunarodne standarde i srodne dokumente, kao i za nacionalne standarde i srodne dokumente drugih zemalja, obračunava se po srednjem kursu Centralne banke Crne Gore koji je važio na dan izdavanja predračuna (profakture). Predračun (profaktura) važi tri dana.

Naknade za standarde, srodne dokumente i druge publikacije, kao i za usluge koje vrši Institut u obavljanju poslova iz oblasti standardizacije, naručioci publikacija i korisnici usluga iz inostranstva uplaćuju unaprijed, u eurima (€), na uplatni račun Instituta.

Radi ostvarivanja prava na popust predviđen ovom Odlukom, redovni učenici i studenti dužni su da podnesu na uvid važeći dokument ili potvrdu kojim potvrđuju status, a članovi Instituta - da uplate članarinu za tekuću godinu.

Prestanak važenja

Član 25

Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaju da važe Cjenovnik standarda i srodnih dokumenata ("Službeni list Crne Gore", br. 29/08) i Cjenovnik ostalih usluga Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 81/21).

Stupanje na snagu

Član 26

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Predsjednik Upravnog odbora
Instituta za standardizaciju Crne Gore
Fran Camaj